

Fra redaksjonen

Skolen som institusjon, læringsarena og et sted å være for barn er tema som ofte er satt under debatt. ”Alle” har en mening både om hvordan skolen er, var og burde være. Bakom ligger gjerne ulike syn på hva opplæring skal bestå i, hvordan man ser på forholdet mellom barn og voksen og hva slags samfunn dagens elever skal forberedes til. Innenfor flere forskningsdisipliner reises dessuten fundamentale spørsmål ved tradisjonelle sannheter om læring forstått som en overlevering av kunnskap fra en som kan til en som ikke kan. Som oftest betyr dette formidling av kunnskap fra voksne til barn.

Læring foregår ikke bare i skolen, men også i livet utenfor skolen. Sagt på en annen måte, det må være sammenheng mellom det som det undervises i og det barn har/får bruk for. Skolen risikerer med dette å rammes også av en annen kritikk: nemlig at barns hverdagserfaringer i et komplekst samfunn i altfor liten grad inkluderes i undervisningen. På den annen side vil de som kjenner skoen trykke innenfor skolen kanskje hevde at barns hverdagserfaringer så absolutt er til stede i skolens daglige liv.

Vi i redaksjonen for *Barn* ønsker velkommen bidrag som på ulike vis kaster lys over hvordan en institusjon som skolen oppleves av barn. I dette nummeret av tidsskriftet handler to av artiklene om skolen som en problematisk institusjon, både å starte i og å se tilbake på.

Stig Broström ser på barrierer som må overvinnnes dersom visjonene om en god overgang mellom barnehage og skole skal kunne bli realisert. Forfatteren argumenterer for kontinuitet og helhet som to viktige mål som, for å kunne bli realisert, forutsetter ressurser.

Skolen kan også oppleves problematisk lenge etter at skoletiden er over. Annelis Jönssons artikkel bygger på 15 forhenværende elevers beretninger om og tilbakeblikk på sin skoletid 10 år etter at de har avsluttet grunnskolen. Alle er elever som under sin skoletid ble vurdert som problematiske av sine lærere. Disse elevene ble sett, men de var hovedsakelig synlige som problematiske, noe som fulgte mange av dem resten av livet.

Ninni Sandvik ser barn fra en annen fase av livet, nemlig fra småbarnstiden. I sin artikkel diskuterer hun hvordan små barn gjør seg synlige, både ved å ”knytte seg til” og ”avgrense seg”. Et viktig poeng hos Sandvik er at voksne forstår disse doble prosessene. Dette er vesentlige forutsetninger for at barn skal kunne bli tydelige både for seg selv og omverdenen.

Ragnhild Brusdal drøfter i sin artikkel oppdragelse knyttet til barns arbeidsforpliktelser og økonomisk godtgjøring i form av ”lommepenger og andre penger”. Forfatteren argumenterer for at norske foreldre, selv om de gir rammer for at barn selv kan bestemme sitt forbruk, likevel har kontroll over barnas forbruk og økonomi.

Redaksjonen har til sist gleden av å presentere Borgunn Ytterhus' bokanmeldelse av *Skilsmisens mange ansikter – om barns og foreldres erfaringer med skilsmisse* (2001), redigert av Kari Moxnes, Inge Kvaran, Hjørdis Kaul og Irene Levin. Ifølge Ytterhus, er boka vel så mye en kunnskapskilde om livet under og etter parforhold som den er et bidrag til forståelsen av skilsmisse som et sosialt fenomen.